

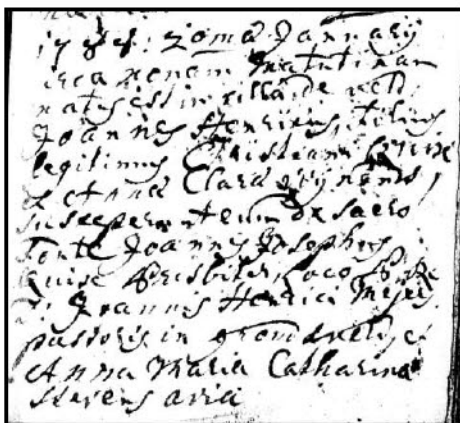

BURGEMEESTER JAN HENDRIK QUIX

Willem Boersma

Met het verwerven van de oude kaarten van Houthem door Camille Oostwegel kwam een bewoner van de voormalige burgemeesterswoning, later bekend geworden als Boerderij Broers, weer in beeld.

Burgemeester Quix woonde in de hoeve, die door zijn echtgenote was geërfd van haar vader, maar die oorspronkelijk afkomstig was uit de familie van de eerste vrouw van haar vader, Albertina Philippons.

Geboorteakte

Joannes Henricus Quix werd op 20 januari 1788 geboren te Wijndandsrade, waar zijn vader, Christiaan Quix, pachter was op de pachthoeve de Velde, maar ook achtereenvolgens burgemeester, maire en vanaf 1819 tot aan zijn dood wethouder van Wijndandsrade.

(68) Op 3, 4 en 5 Maart 1825, zal op de landshoeve Velde, gemeente Wijndandsrade, door den pagter **Quix**, hoogstbiedend, tegen Crediet, mits borgstelling, Verkocht worden, 11 Akkerpaarden, 25 Koeijen en Runder, 2 Zgen met Baggen, 100 Merinos-schapen van zuiver ras, 2 wagens met distelboom, 3 lance en 1 slag kar, Louwgereedschappen, paards getuig en kettingen, eene kwantiteit aazijn, aardappelen, hooi, eiken, rindeel en planten. Ienevens alle huisraden.

Bron: L'éclaireur, 15-2-1828

De politieke belangstelling van zijn zoon Jan Hendrik is hier mogelijk voorbereid. De moeder van Hendrik was Anna Clara Wijnants.

Jan Hendrik Quix trouwde op 19 december 1815 in Houthem (kerkelijk huwelijk te Houthem op 4 januari 1816) met Johanna (Joanna Gertrudis) Jacobs, gedoopt te Houthem op 27 maart 1798, dochter van Hendrik Jacobs en Agatha Paulissen. De vader van Johanna was landbouwer, maar ook gedurende enige tijd secretaris van Houthem. Johanna Quix-Jacobs overleed te Houthem op 8 november 1875. Het huwelijk was kinderloos gebleven.

Burgerlijk bestuur Houthem

Jan Hendrik Quix was ijverig in bestuurlijke functies. Toen in het jaar 1800 opnieuw de gemeentes werden ingevoerd (voordien was Houthem sinds 1795 een deel van het door de Fransen ingestelde kanton Valkenburg) werd Houthem weer een gemeente met een "maire" (burgemeester) en een "conseil municipal" (gemeenteraad) met 10 leden. Na het einde van de Franse tijd in 1814 werden de Nederlandse woorden gebruikt. Bij de overgang tot het Koninkrijk der Nederlanden bleef de inrichting van het plaatselijk bestuur hetzelfde. Pas in 1818 kwam er een nieuwe bestuursorganisatie. Houthem moet toen een inwoneraantal van tussen de 500 en 1.000 hebben gehad.

In 1825 werd Quix tevens gemeentesecretaris van Houthem tot 1837.

In 1836 kreeg Houthem, dat minder dan 1.000 inwoners telde en inmiddels behorende tot België, een gemeenteraad bestaande uit zeven personen.

Gekozen werden: J.H. Quix, M. Philippi, J.A. Croon, L. Thonart, G. Willems, W. Geuskens en P. de Lahaye. Deze werden in de raadsvergadering van 14 november 1836 geïnstalleerd en legden bij die gelegenheid de volgende eed af: *"ik zweer getrouwigheid aan den Koning, gehoorzaamheid aan de grondwet en aan de wetten van het Belgische volk"*.

Uit hen waren bij koninklijke besluiten van 14 oktober 1836 J.H. Quix tot burgemeester en M. Philippi en J.A. Croon tot schepenen benoemd. In de samenstelling van de gemeenteraad kwam gedurende de nog resterende Belgische periode ook geen verandering meer.

De gemeentesecretaris werd volgens de gemeentewet van 30 maart 1836 door de gemeenteraad benoemd, welke benoeming moest worden goedgekeurd door de *députation permanente du conseil provincial*. De eerste benoeming van de secretaris geschiedde door het *gouvernement*. De gemeenteontvanger werd eveneens door de gemeenteraad benoemd onder goedkeuring van de *députation permanente du conseil provincial*.

J.H. Quix bleef gemeentesecretaris en M. Geuskens gemeenteontvanger. De eerste nam op 20 december 1837 ontslag als secretaris vanwege drukke werkzaamheden; bij raadsbesluit van 23 december d.a.v., werd J.J. Geuskens, oud 20 jaar tot zijn opvolger benoemd.

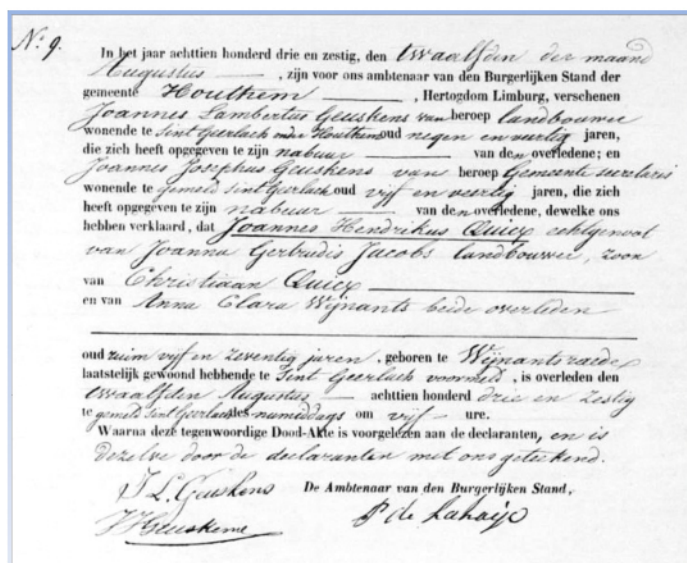
Na de tot stand gekomen vereniging van de tegenwoordige provincie Limburg met de noordelijke Nederlandse provincies werd in 1840 de Nederlandse grondwet, zoals die in dat jaar gewijzigd was, voor het hertogdom Limburg van kracht verklaard.

In de samenstelling van het plaatselijk bestuur van Houthem vond geen verandering plaats toen Limburg weer onder Nederlands bewind kwam; J.H. Quix bleef burgemeester, terwijl M. Philippi en J.A. Croon als schepenen en L. Thonart, G. Willems, W. Geuskens en P. de Lahaye als raadsleden aanbleven. De eerste wijziging vond pas plaats in 1844.

De grondwet van 1848 en de daardoor geëiste gemeentewet stellen de raad aan het hoofd van de gemeente. De burgemeester wordt door de koning benoemd voor de tijd van 6 jaar; hij kan na verloop van die tijd herbenoemd worden. Het aantal raadsleden bedraagt, onverschillig of de burgemeester al dan niet lid is van de raad, 7 in gemeenten beneden de 3.000, 11 in gemeenten van 3.000 - 6.000, 13 in gemeenten van 6.001 - 10.000 inwoners etc. en tenslotte 45 in gemeenten boven de 200.000 inwoners.

In Houthem werden J.H. Quix, J.A. Croon, P. de Lahaye, W. Geuskens, J.P. Willems, J.W. Rosenboom en J.W. Vansintfijt tot raadsleden gekozen. Ze werden geïnstalleerd in de raadsvergadering van 10 oktober 1851. J.H. Quix bleef burgemeester. In de vergadering van 12 oktober 1851 koos de gemeenteraad uit haar midden tot wethouders: J.A. Croon en P. de Lahaye, die beiden 6 stemmen verwierven.

Jan Hendrik Quix (*zelf schreef hij zijn naam als: Jan Hindrik Quicx*) overleed op 12 augustus 1863 op zijn hoeve.

Overlijdensakte

N° 554 Inkomende van
 regerecht Kijfend vinty
 testis in principaal
 Maasricht den zeventien
 Augustus 1800 daen
 notary

Ik Ondersgetekende, verklaar dat het
 tegenwoordig bestaende papier ingewand uitteesten
 wil bevat, door mij eigen handig geschreven
 en ondertekend —

Maasricht den 14 September 1855

Gerim
 de varietus
 Maasricht den 14 Augustus 1863

De Kantons Rechter
 Haenen

3 Haenen
 Notary

Eigenhandig geschreven testament dat bij notaris Haenen werd gedeponeerd.

Geregistreerde Maasricht den zeventien Augustus 1800 Vrij restig. Deel 43
 folio 104 recto van 8. Een blad geen remvory. Ontvangen voor regh. ... 10.36
 voor 38 pcenten. ... 0.30
 Samen 106 gulden ten 7 een halve cent ... 11.66
 De ontvanger.
 Maasricht

Lakzegel van Quicx. Het is niet bekend wat de afbeelding op deze lakzegel voorstelt.

DERKS HOVENIERSBEDRIJF
ARCHITECTUUR MET NATUUR

Wim Derks
06 - 226 049 21
Valkenburg a/d Geul
www.architectuurmetnatuur.nl

Uitgeschreven gedeelte van de successiememorïe

Verklaring der nalatenschap van de Heer Joannes Hendrikus Quicx, in leven oud Burgemeester en grondeigenaar, overleden binnen de gemeente Houthem den 12^{den} Augustus 1863.

De ondergetekenden:

A. Joannes Michiel **Quicx** landbouwer wonende op de Velde gemeente Wijnandsrade, broeder van den overledene;

B. de kinderen van Joanna Mechtildis Quicx, vóóroverleden zuster van den overledene, verwekt in haar huwelijk met Franciscus Egidius **Schoenmaekers** te IJzeren gemeente Wijlre, met namen:

1. Christiaan Schoenmaekers,
2. Joannes Michiel Schoenmaekers,
3. Wilhelmus Schoenmaekers,
4. Franciscus Wilhelmus Schoenmaekers, allen landbouwers wonende te IJzeren gemeente Wijlre,
5. Anna Clara Schoenmaekers, ten deze bijgestaan en gemagtigd door haren echtgenoot Joannes Cuvelier, landbouwers wonende te Seffet gemeente Laurensberg (Pruissen),
6. Maria Anna Schoenmaekers, ten deze bijgestaan en gemagtigd door haren echtgenoot Joannes Ploemen, landbouwers wonende te Scheulder gemeente Wijlre,
7. Barbara Schoenmaekers hiertoe gemagtigd door haren echtgenoot Petrus Wijnants, landbouwers wonende te Sibbe gemeente Oud Valkenburg;

C. De kinderen van Maria Agnes Quicx, vóóroverledene zuster van den overledene, verwekt in haar huwelijk met Karel Joseph **Scholtis** (beiden overleden) met namen:

1. Joannes Michiel Scholtis Roomsche Katholiek Priester, Pastoor te Schin-op-Geulle,
2. Maria Louisa Scholtis gehuwd met Pieter Peusens, landbouwers te Puth gemeente Schinnen, welke laatste zijn gemelde echtgenoot bijstaat en magtigt,
3. en Maria Josepha Scholtis, zonder beroep te Schin op Geulle, deze laatste ongehuwd en meerderjarig;
Kiezende ten dezen einde domicilie ten woonhuize van vrouwe Joanna Gertrudis Jacops weduwe van den overledene te Sint Geerlach onder Houthem.

Verklaren dat hun respectievelijk Broeder en Oom Joannes Hendrikus Quicx in leven Oud-Burgemeester en grondeigenaar, echtgenoot van genoemde Joanna Gertrudis Jacops, overleden is in de gemeente Houthem, den 12 Augustus 1863, en aldáár zijn laatste woonplaats heeft gehad;

Dat hij de bovengenoemde aangevers voor eenige en wettige erfgenamen zoude nagelaten hebben, te weten: zijnen Broeder Joannes Michiel Quicx voor één derde; de kindere zijner vóór-overledene zuster Joanna Mechtildis Quicx (zijnde Neven en Nichten) te zamen voor één derd (of ieder hunner voor 1/21) en de kinderen zijner vóór-overledene zuster Maria Agnes Quicx (Neef en Nichten van den overledene) voor een derde (of ieder hunner voor 1/9); Doch dat de erflater bij zijn eigenhandig testament van den 18 September 1855, in bewaring gegeven bij den Notaris Haenen te Maastricht den 19 September 1855, geregistreerd te Maastricht den 17 Augustus 1863, de volgende beschikkingen heeft gemaakt:

a. legaat aan zijne huisvrouw Joanna Gertrudis Jacops, geboren te Houthem den 27 Maart 1798, grondeigenaarster aldáár woonachtig, van het vruchtgebruik van al zijne roerende en onroerende goederen, mede inbegrepen alle kapitalen, obligatiën en schuldvorderingen welke hij heeft nagelaten, met vrijstelling van borgtogt.

b. legaat aan zijnen Neef Franciscus Wilhelmus Schoenmaekers voornoemd van al de roerende goederen van den erflater, welke zich bevinden zullen in zijn woonhuis op den dag van zijn overlijden (doch met uitzondering van de kapitalen, obligatiën en schuldvorderingen) en van welke aan hem gelegateerde goederen hij eerst in bezit en genot zal komen na den dood van zijn gemelde huisvrouw.

c. legaat aan zijnen even genoemden Neef van al zijne onroerende goederen gelegen onder de gemeenten Houthem en Meerssen, waarvan hij ook eerst in bezit zal komen na den dood van des erflaters huisvrouw; waarvoor zijn genoemde Neef of zijne representanten **verplicht zullen zijn , hij of zij na het overlijden van des erflaters huisvrouw in het genot daarvan zouden komen, te doen celebreren in de succursale kerk van Houthem, één eeuwigdurend jaargetijde met laudes en libera in hare missen tot lafenis zijner ziel, alsmede nog twee leesmissen voor de zielen zijner ouders Christiaan Quicx en Anna Clara Wijnands, waarvoor hij of zij zullen moeten betalen te zamen een som van f 14,49; tot zekerheid waarvan de erflater verbonden heeft de helft in een perceel bouwland gelegen onder de gemeente Meerssen, staande huwelijk gekocht, groot voor de helft 37 roeden 33 ellen (overkomende onder de baten sub No 9), terwijl de legataris voornoemd of zijne representanten gehouden zullen zijn de daarop vallende successieregten voor de kerkfabriek te betalen. Zullende de afkoop van dezen last kunnen geschieden tegen betaling eener som van ses honderd gulden.**

Dit artikel kon tot stand komen op basis van onderzoek door Fons Heijns en Rinus Suijkerbuijk.